Smärre meddelanden och notiser.

Några skalbaggsfynd från Västmanland.

I Rytterns socken sydväst om Västerås ha några skalbaggsarter påträffats, vilka äro nya för Västmanland och delvis även Mellansverige.

I sällskap med min broder Rune Widenfalk har jag inventerat några mindre lövskogsområden i socknen med särskild tanke på vedskalbaggar. De flesta av Mälardalens ädla lövträd äro här väl representerade och speciellt eken uppvisar ett gott bestånd. Ett av dessa områden genomdrages av en väg kantad av vackra alléträd. Flera av dessa äro ekar av aktningsvärda dimensioner och mer eller mindre ihåliga. En och annan uråldrig trädjätte finns också i den omgivande skogen, vilken är jämförelsevis ung.

Fig. 1. I en springa vid roten av denna murkna ek anträffades ett ex. av *Tenebrio opacus* Duft. samt larver och imago av *Allecula morio* F. och *Prionychus ater* F. Foto Rune Widenfalk.

Vid sållning i en gammal ek (se figuren) gjorde jag i augusti 1952 det överraskande fyndet av *Tenebrio opacus* Duft. i ett ex. samt larver och fragment. I samma ek levde även *Prionychus ater* F. och *Allecula morio* F., av vilka ett par ex. tillvaratogs.

I den lösa rötveden i en gammal ihålig lind anträffades en större knäpparlarv, vilken kunde bestämmas till *Ludius ferrugineus* L. En ihålig ek i närheten innehöll flera täckvingar av arten, samt åtskilliga skaldelar av den stora läderbaggen *Osmoderma eremita* Scop. Den lilla sällsynta knäpparen *Procraerus tibialis* Lac. återfanns här, en art som jag även tidigare anträffat i imagofragment i en sönderfallen ek på södra Björnön i Mälaren utanför Västerås.

Sållmaterialet från en gammal ek innehöll ett par svartvioletta täckvingar, vilka kunde identifieras som tillhörande den sällsynta arten *Platydema violaceum* F.

Då årstiden syntes lämplig för imagofynd eftersöktes arten metodiskt och vid en exkursion i trakten den 21/8 tillsammans med vännen Ulf Nylander från Stockholm, fann vi arten i några ex. på en grov liggande almkubb, som var rikligt bevuxen med en mjuk gråaktig skivliknande svamp (*Auricularia mesenterica,* svartöra). På en ekstubbe i grannskapet, även den bevuxen med samma svamp, fann min broder arten i ett par ex. några dagar senare. Djuren uppehöllo sig i båda fallen under svampens skivor eller om bark fanns kvar även i barkskiktet under svampen, vilket var fyllt av håligheter och gångar.

I en murken rotvälta av ek anträffade Rune vid samma tillfälle flera ex. av *Hypulus quercinus* Quens. i olika utvecklingsstadier.

En annan heteromer skalbagge *Phloeotrya rufipes* Gyll. visade sig leva i döda hasselstammar med mjuk av svampmycel uppluckrad ved. Hemförda larver ha kläckts i början av juni.

Det är intressant att konstatera att flera av dessa djur aldrig anträffats tidigare i Mälardalen, men fyndens karaktär av relikt är också påtagligt. En fortsatt undersökning av de inre västra delarna av sjöområdet kan säkert bjuda på åtskilligt av intresse.

Tore Widenfalk.

Tre för Sverige nya skalbaggar.

Megarthrus nitidulus Kr. Tre ex. av arten påträffades 19.9. 52 i Vansbro, Dal. i en hög av ruttna svampar. Ett av exemplaren var en hane, varigenom arten med säkerhet kunde fastställas.

Oligomerus brunneus Strm. Ett tiotal ex. observerades 24.7.—13.8. 1951 i Halltorp, Öl. Arten lever på gamla ekar. Ett ex. har överlämnats till Riksmuseum.

Cyrtanaspis phalerata Germ. Ett ex. vid bankning av risgärden i Halltorps hage 11.7. 1949. Exemplaret finns i Riksmuseum.

Gunnar Dahlgren.